

Przedpłata:
w eksp. m. 0,75 zł
na pocztę 0,82 zł
kwartalną 2,45 zł
Oređownik
wychodzi
w sobotę.

Oređownik

na pow. Leszczyński

Ogłoszenia:
przyjmuje się
za opłatą 10 gr.
za wiersz mm.
4-lamowy.

Administracja „Drukarnia Handlowa“ Leszno, ul. Osiecka 54. — Telefon 266.

Komunikat

W sprawie karania przekroczeń przepisów ruchu autobusowego.

Podaję do publicznej wiadomości, że tut. Urząd Wojewódzki, Dyrekcja Robót Publicznych wprowadziła na obszarze tut. Województwa przymusowe wydawanie przez przedsiębiorstwa autobusowe pasażerom urzędowych biletów autobusowych w komunikacji autobusowej.

Od sprzedawania urzędowych biletów autobusowych zwolnione, a do posługiwania się własnymi biletami są uprawnione tylko te przedsiębiorstwa, które uzyskały pisemne zezwolenie tut. Urzędu Wojewódzkiego, Dyrekcji Robót Publicznych na zryczałtowanie opłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego od biletów autobusowych i pisemną zgodę tą we właściwym autobusie na widocznym dla pasażerów miejscu wywiesili.

Zaświadczenie to musi być zaopatrzone własnoręcznym podpisem Dyrektora Robót Publicznych lub kierownika Oddziału i zaopatrzone okrągłą pieczęcią Urzędu Wojewódzkiego.

Charakterystyka urzędowych biletów autobusowych.

Bilety jakich używać mają przedsiębiorstwa, uiszczające opłatę od rzeczywiście sprzedanych biletów, sporządza Polska Wytwórnica Papierów Wartościowych w Warszawie.

Bloczki i bilety są oznaczone serją i numerowane. Na bloczkach i biletach są oznaczone nadto: cena biletu, opłata na Państwowy Fundusz Drogowy i ogólna należność.

Każdy bloczek zawiera 25 albo 50 sztuk biletów, opiewających na pewną oznaczoną kwotę.

Bilety posiadają na przedniej stronie nadruk barwnego tła i cieniowany znak wodny w formie powtarzającego się obrazu godła Państwowego. Numery biletów i ceny są czerwonego koloru, pozostały tekst koloru czarnego.

Na odwrotnej stronie każdego biletu powinien być umieszczony przez przedsiębiorcę stempel przedsiębiorstwa z oznaczeniem nazwy i dokładnego adresu.

Przy sprzedaży pasażerowi biletu winien przedsiębiorca bilet skasować przez przedziurkowanie na nim dnia, miesiąca i kursu jazdy. Na każdym sprzedanym bilecie powinny być oznaczone stacje, na które bilet został wydany. Należność pobrana za bilet musi odpowiadać wartości wyrażonej na bilecie.

Kursy określone na bilecie cyframi nieparzystymi oznaczają jazdę tam (kierunek wyjazdowy), parzystymi zaś jazdę z powrotem (kierunek powrotny).

Bilet wydany bez oznaczenia stacji i bez przedziurkowania dnia, miesiąca i kursu jazdy jest nieważny.

Najmniejsza opłata na Państwowy Fundusz Drogowy, na jaką będzie opiewać bilet, wynosić będzie 5 gr. Bilety opiewające na opłaty wyższe niż 5 gr. różnią się między sobą o 5 gr.

Przedsiębiorcy obowiązani są sprzedawać bilety po cenach na nich wydrukowanych łącznie z opłatą na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego i cena nie może być w żadnym wypadku podwyższona ani obniżona.

Nadto przedsiębiorcy autobusów zobowiązani są do wydawania biletów ulgowych również tylko po cenach na nich uwidocznionych i to tylko pasażerom upoważnionym do ich wykupywania.

Za przekroczenie powyższych postanowień będą do odpowiedzialności pociągani nie tylko przedsiębiorcy którzy z pominięciem powyższych postanowień sprzedali bilet, ale również i pasażer, który nie domagał się wydania mu prawidłowego biletu.

Chcąc jednak ukrócić samowolę przedsiębiorstw autobusowych i ich organów, wyznacza się nagrodę w wysokości 10 zł dla każdego i od każdego wypadku kto poda doniesienie o przekroczeniu do właściwej władzy administracji I instancji w takiej formie, że doniesienie to da podstawę do ukarania winnego w drodze karno-administracyjnej.

Właściwa władza administracji I instancji jest ta władza, na obszarze której przekroczenie to miało miejsce, a w wypadku gdy przedsiębiorca nie wydał pasażerowi właściwego biletu ta władza na obszarze której dany pasażer rozpoczął podróż.

Wypłatę wynagrodzenia we wysokości 10 zł od każdego skutecznego doniesienia skuteczniac będzie Urząd Wojewódzki w Poznaniu wprost do rąk osoby, która doniesienie dotyczące a tem samem i ukaranie w drodze karno-administracyjnej umożliwiła i to na wniosek właściwej władzy administracji ogólnej I instancji.

W tym celu winien ubiegający się o to wynagrodzenie podać w swym doniesieniu do władz administracji ogólnej I instancji, że ubiega się o uzyskanie wynagrodzenia i podać równocześnie swój adres.

Powyższe zarządzenie w sprawie przyznania wynagrodzeń obowiązywać będzie od dnia 1 marca br. do odwołania.

Poznań, dnia 27 lutego 1932 r.

Za Wojewodę: (—) B. Zakrzewski
Dyrektor Robót Publicznych

Powyż. komunikat przypominam zainteresowanym.
Leszno, dnia 30 listopada 1932 r.

Starosta Powiatowy

Nr. Wojsk. 15 a|264|32

(—) Zenkteler.

Komunikat

dot. zakupów zboża dla wojska od producentów rolnych oraz ich zrzeseń.

Producentom rolnym — większym i drobnym — jak również zrzeseńcom rolniczym zwraca się uwagę na poważnego odbiorcę — konkurenta zboża — (żyta i owsa) — jakim jest wojsko.

Rozpoczynając obecnie zakupy żyta i owsa na większą skalę, jak corocznie zwracają się władze wojskowe ponownie do pp. producentów rolnych

z wezwaniem do bezpośrednich dostaw zboża w przekonaniu, że pp. rolnicy w dobrze zrozumiałym interesie własnym oraz Skarbu Państwa pospieszą z dostawami do wojska.

W bezpośrednich dostawach dla wojska umożliwiony jest udział wszystkim producentom, tak wielkim oraz zrzeszeniom rolniczym z dostawami wagonowymi jak i drobnym producentom z dostawami odręcznymi kołowymi, albowiem Intendentura zorganizowała zakup w ten sposób, że wszyscy dogodnie dostarczać mogą.

Zyto i owies w partjach wagonowych zakupuje Szefostwo Intendentury O: K. VII, w Poznaniu, plac Działowy nr. 2 (telefon: Centrala Sztabu — 4341 i 4431 — wewn. nr. 29), ponadto tylko owies w partjach niewięcej jak 30 ton jednorazowo kupują również bezpośrednio Składnice Materiału Intendenckiego w Gnieźnie i Kaliszu (Szczypiornie).

Od małorolnych mniejsze ilości zysa i owsa wozami zwiezione, przyjmują i zapłatę natychmiast uskuteczniają Składnice Mat. Int. w Poznaniu (ul. Solna) oraz w Gnieźnie i w Kaliszu (Szczypiornie).

Celem ułatwienia bezpośrednich dostaw stosuje się w bieżącym roku — na życzenie producentów — ściśle warunki handlowe i jakościowe Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu, a więc takie same warunki, jakie stosują handel prywatny, przyczem może być przyjęte zboże o niższym ciężarze gatunkowym za odpowiednim potrąceniem z ceny.

Dla producentów rolnych ponadto zastosowuje się dalsze ulgi w postaci:

- zwolnienia od składania wadków ofertowych i kaucyj umownych,
- ponoszenia opłat stemplowych przy dostawach drobnych do 1000 kg. przez Skarb Państwa,
- częściowej zapłaty za wtórnikiem w wysokości 85 proc.

Przy tej okazji zwraca się pp. producentom uwagę na to, iż mają możność również inne swoje plody rolnicze jak słomę, siano, ziemniaki, groch, fasolę, marchew, buraki jadalne, cebulę itp. sprzedawać wprost wojsku i to bezpośrednio formacjom wojskowym w poszczególnych garnizonach. Z ofertami uprasza się zwracać do kwatermistrzów formacyj.

Starosta Powiatowy
Zenktelel.

O lasach ochronnych.

W myśl art. 23 rozp. Prez. Rzeczp. z dn. 24. VI. 27 r. Dz. Ust. Nr. 57, poz. 504 lasy uznane za ochronne na podstawie pkt. a, b, c i e art. 19 tegoż rozporządzenia wolne są od państwowych podatków gruntowych i opartych na nich danin samorządowych. Orzeczenia Pana Wojewody w tej mierze są przysyłane do Izby Skarbowej, która ze swej strony zarządza zwolnienie od podatków po myśli art. 23.

Uznanie lasu za ochronny następuje w drodze orzeczenia Pana Wojewody na skutek inicjatywy władz administracyjnych albo na wniosek władz gminnych i samorządowych lub Wielkopolskiej Izby Rolniczej oraz władz wodnych. Wreszcie wniosek taki może złożyć każdy, komu właściwości gruntów leśnych zagrażają niebezpieczeństwem lub szkodą.

Jako lasy ochronne mogą być uznane lasy i zarośla, które przeszkadzają powstawaniu albo rozszerzaniu się piasków lotnych lub parowów; mają znaczenie przyrodniczo naukowe; chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła przed zasypywaniem.

W lasach uznanych za ochronne uprawa leśna nie może być zmieniona na inny rodzaj użytkowania: lasy uznane za ochronne i większe ponad 30 ha muszą posiadać zatwierdzone plany urzędzeniowe, a lasy ochronne mniejsze niż 30 ha winny być zagospodarowane na zasadzie zatwierdzonych programów gosp. Nr. L/3/4.

Starosta Powiatowy
Zenktelel.

Wyłudzenie wsparć.

Podaję do wiadomości spis osób, wyłudających zapomogi.

Nazwisko i imię	Rok urodz. wzgl. wiek	Przynależność gminna.
Waligórski Leonard	1896	były mieszkaniec m. Pabjanice.
Zajda Dorota	1877	ur. w gm. Żelów pow. Łask.
Witczak Ignacy	1890	ur. w gm. Chojny woj. Łódzkie.
Świtek Antoni	1911	gm. Zemborzycę pow. Lubelski.
Kestelman Fajwel	1910	dtto
Powidzis Michał	1913	gm. Mejszagolska pow. Wileńsko-Trocki.
Osipowiczówna Aleksandra		gm. Solecznicka pow. Wileńsko-Trocki.
Pierożyński Franciszek	32 lata	gm. Dokszycka pow. Dziśniewski.
Rusakowicz Stanisław	1905	gm. Wołkołata pow. Postawski.
Ostrowski Marek	1902	gm. Granżyska pow. Oszmiański.
Pytlak Marcin	1869	gm. Otorowo pow. Szamotuły.
Osuchowski Stefan	1900	urodz. w Żyrardowie pow. Błonieckiego.

Pozatem donosi Urząd Wojewódzki Łódzki, że pewna kobieta podszywająca się pod nazwisko Zofji Kieraszińskiej, Tytusa Jacyny, zamieszk. w maj. Luban gm. Kuszenieckiej pow. Wilejskiego i legitymująca się świadectwem ślubu, wydanem przez proboszcza parafji R. P. w Spasie z dnia 2-go maja 1931 r. za nr. 5. wyłudza zapomogi na podróż. Osoba ta niema nic wspólnego z właściwą Zofją Kieraszińską i dlatego, w razie zgłoszenia się jakimś mieście lub gminie winna być aresztowana i po wylegitymowaniu odstawiona do miejsca stałego zamieszkania.

Za Wojewodę:
(—) Wołłowicz
w z. Naczelnika Wydziału.

ODPIS :

Rozporządzenia Wojewody Poznańskiego
z dnia 12 maja 1932 r.

o stosunku liczebnym uczniów rzemieślniczych do zatrudnionych czeladników w warsztatach rzemieśln.

Na podstawie art. 148 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) po porozumieniu z Okręgowym Inspektorem Pracy i po wysłuchaniu opinii Izby Rzemieślniczej w Poznaniu i Bydgoszczy, zarządzam co następuje:

§ 1.

Liczbę uczniów, kształczących się równocześnie w warsztacie rzemieślniczym, uzależnia się od rodzaju warsztatu i od liczby zatrudnionych w nim czeladników.

§ 2.

Stosunek liczebnym uczniów do kierujących nauką rzemieślników w wymienionych w art. 142 prawa przemysłowego w zawodach rzemieślniczych, z wyjątkiem ciesielskiego, murarskiego, ślusarskiego, kowalskiego, stolarskiego, malarskiego, i krawieckiego ustalam jak następuje:

Na uprawnionego do trzymania i kształcenia uczniów (terminatorów) mistrza — 1 uczeń, na 1 mistrza i 1 stale zatrudnionego czeladnika 2 uczniów na każdym dalszych 2 stale zatrudnionych czeladników 1 uczeń, razem najwyżej 5 uczniów.

W zawodach: murarskim, ciesielskim, ślusarskim, kowalskim, stolarskim, malarskim i krawieckim na mistrza 1 uczeń, na każdym 2 stale zatrudnionych czeladników 1 uczeń. W przedsiębiorstwach murarskich i ciesielskich na każdym 3 stale zatrudnionych czeladników ponad 10 przypada 1 uczeń. W zawodach: ślusarskim, kowalskim, stolarskim, malarskim i krawieckim razem najwyżej 10 uczniów.

Za stale zatrudnionego czeladnika uważa się takiego, który przynajmniej przez 250 (w zawodach sezonowych 175) dni roboczych w roku zatrudnionych jest w danym warsztacie rzemieślniczym.

Dla zastąpienia ucznia kończącego naukę można przyjąć nowego ucznia już na 3 miesiące przed terminem ukończenia nauki przez ucznia wyzwalanego.

§ 3.

Postanowienia zawarte w par. 2 niniejszego rozporządzenia nie przesadzają wydania zakazu przyjmowania w ogóle uczniów, o ile zajdzie potrzeba dla określonych zawodów, na określony czas i na określonym obszarze.

§ 4.

Stosunek liczebnym ustalony w par. 2-gim nie wyklucza możliwości dalszego ograniczenia stosunku liczebnego uczniów do czeladników postanowieniami statutów cechowych, w drodze umów zbiorowych lub przez poszczególnych przedsiębiorców.

§ 5.

Uczniowie, których w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zatrudnia rzemieślnik w większej liczbie, o ile odpowiada ona dotychczasowym przepisom, mogą w danych warsztatach naukę swą dokończyć. Rzemieślnicy, zatrudniający większą liczbę uczniów niż jest przewidziana w niniejszym rozporządzeniu, winni nadmiar uczniów niezwłocznie zwolnić.

§ 6.

Winni naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia podlegają karze na podstawie art. 126 prawa przemysłowego, niezależnie od ewentl. stosowania art. 111 prawa przemysłowego. Poza tym przedsiębiorcy w tych wypadkach mogą być pociągnięci do odpowiedzialności i świadczeń na rzecz uczniów za czas nieprawnej nauki.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Poznańskim Dzienniku Wojewódzkim. Równocześnie tracą moc obowiązującą:

- a) na terenie Izby Rzemieślniczej w Poznaniu postanowienia z dnia 2. X. 1909 r. (Dodatek do Nr. 6 Dz. Urz. Rej. Pozn. z dn. 8 II. 1910 r.).
- b) na terenie Izby Rzemieślniczej w Bydgoszczy postanowienie z dnia 18. XI. 1901 r. uzup. 1. I. 1910 r. (w-g zatw. 21 IV. 1902 r. niem. M. H. i P.).

Za Wojewodę:

(—) Kaucki, Wicewojewoda.

Powyższe podaję zainteresowanym do wiadomości.

Leszno, dnia 1 grudnia 1932 r.

Starosta Powiatowy

(—) Zenkteler.

Zmiana stopy procentowej od wkładów oszczędnościowych.

W związku z rozporządzeniem Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 7 listopada 1932 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 98 poz. 841) o zmianie stopy procentowej, płaci niżej podpisana Kasa od dnia 1 grudnia br. następujące odsetki od wkładów oszczędnościowych.

a) za wypowiedzeniem dziennym	5 proc.
b) „ „ 1 miesięcznym	6 „
c) „ „ 3 „	7 „
d) „ „ 6 „	8 „

od wkładów na rachunkach czekowych 4 i pół proc.

Leszno, dnia 30 listopada 1932 r.

Komunalna Kasa Oszczędności
pow. leszczyńskiego w Lesznie.

Komunikat.

Stwierdzono w ostatnim czasie, że do pracodawców zgłaszają się nieznanymi osobniczy celem dokonania — rzekomo z polecenia Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu — kontroli inwalidowych kart kwitowych lub badania urzędów technicznych przedsiębiorstw, żądając często zapłaty za te czynności. Osobnicy ci wyłudniają od pracodawców i ubezpieczonych różne opłaty, niestojące w żadnym stosunku do wykonanej czynności i wlepiają do kart znaczki nieważne itp., których Ubezpieczalnia Krajowa nie uznaje i żąda ponownie zapłaty od pracodawców.

Zwraca się uwagę, że do badania kart kwitowych i urzędów technicznych z ramienia Ubezpieczalni Krajowej są jedynie upoważnieni kontrolerzy i inspektorzy techniczni, zaopatrzeni w legitymacje służbowe. Wszelkie reklamacje, odnoszące się do spraw ubezpieczenia robotniczego, załatwiają bezpłatnie Wyższe Urzędy Ubezpieczeń w Poznaniu i Toruniu oraz Trybunał dla Spraw Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu.

Zarząd

Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu.

Leszno, dnia 24 listopada 1932 r.

Zwalczanie mszyce krwistej

Uważając z różnych stron podnoszone żale za słuszne, zwróciła się Wielkopolska Izba Rolnicza do Pana Wojewody Poznańskiego z prośbą o wydanie rozporządzenia, któreby wszystkich właścicieli drzew owocowych zmuszało do zwalczania chociażby najważniejszych szkodników drzew owocowych. Rozporządzenie to wydane zostało w dniu 21 lutego 1927 r. (Dz. U. R. Nr. 18. dnia 30 IV. 1927 r.). Oprócz tego — Prezydent Rzeczypospolitej w dniu 19. XI. 1927 r. wydał rozporządzenie o zwalczaniu chorób, tępieniu chwastów i szkodników roślin uprawnych, (Dz. Ustaw Rz. P. Nr. 108).

Wobec stwierdzenia silnego wystąpienia mszyce krwistej na drzewach owocowych w tuł, sadach i ogrodach miasta Leszna, przypomina się o przymusowym zwalczaniu tego szkodliwego owada.

Drzewa opanowane tym szkodnikiem zwalczą się przez palenie skoro występuje na gałązkach a smarowaniem naftą, okowitą lub arbozalus - korbolineum 10 proc. w ranach lub grubszych gałęziach drzewa.

Drzewa opanowane korówką w korzeniach przez wytrzebiecie korzeni i spalenie oraz zalanie dołów mlekiem wapiennym lub zasypania wapnem zracem, Niewykonania zwalczania tego owada podlega ukaraniu grzywną do 10,000 zł względnie aresztem do 6 tygodni.

Mszyca krwista zwana też korówką czyli mszycą wełnistą lub krwistą (*Schizoneura lanigera* Hausmani) pochodzi z północnej Ameryki.

Szkodnik ten osiedla się w drzewach owocowych przeważnie w miejscach zranionych a zablizniających się, w szczelinach i pęknięciach kory na pniach, gałęziach i pędach, a nawet na korzeniach pod ziemią do głębokości 30 cm.

Chociaż u nas mszyca krwista występuje tylko na jabłoniach, może ona również występować na głogu na pigwie, na tarninie, i ostatecznie na gruszach.

Wśród lata mszyca kwista rozmnaża się bardzo silnie, a ponieważ wydziela ona ze swego ciała biały, woskowaty puszek, ochraniający ją od wilgoci, niełatwo do niej przylegają płyny owadobójcze. Siedliska mszyce wśród lata wyglądają jak kłaczki białej waty. Przy rozduszaniu mszyce krwistej występuje kleista

do krwi podobna masa. Na porażonych przez mszycę krwistą młodych pędach tworzą się nahrzmienia wielkości grochu, na gałązkach starszych tworzą się większe guzy. Mszyce krwiste, które z wiosną napotykamy na drzewach, są nieuskrzydłonymi samiczkami i rodzą żywe młode.

W sprzyjających ciepłych warunkach samiczka żyje 3 tygodnie i rodzi około 50 młodych mszyce. Od wiosny do późnego lata występuje 8 pokoleń mszyce bezskrzydłych. Pod koniec lata pojawiają się też uskrzydłone mszyce, a te przenoszą się na inne drzewa, gdzie rodzą samce i samiczki, a te po zapłodnieniu składają w szczelinach kory po jednym jajku, z którego, albo jeszcze w jesieni lub wczesną wiosną, rodzą się znowu samiczki żyworożne. Z opisu powyższego wynika, iż siła rozrodcza mszyce krwistej jest bardzo wielka. Masowo występujące mszyce krwiste pozbawiają drzewo soków, pozapuszczają swe ssawki aż do bielu drzewa, wywołują tem osłabienie, zanik płodności, a nawet i śmierć drzewa.

Walkę z mszycą krwistą prowadzimy w dwóch okresach:

- a) gdy drzewa są w stanie spoczynku tj. w stanie bezliściowym.
- b) gdy drzewa są pokryte liśćmi.

A) Gdy drzewa są w stanie spoczynku:

- 1) Spryskiwanie całych drzew wraz z pniem i koroną 10 proc. roztworem Karbolineum odkwaszonym, (na 90 litrów wody bierzemy 10 litrów Arbozalus - Carbolineum.)
- 2) Z emulsją składającą się z 2 kg. nafty i 1 kg. szarego mydła, na 100 litrów wody, dodać można 2 kg. nikotyny albo 2 kg. naftaliny.

Gdy drzewa zaczęły już wypuszczać lub gdy są w stanie ulistnionym pół procentowym roztworem A. Carbolineum (pół kg. na 1 kg. na 10 litrów wody albo pół proc. roztworem lysolu (pół kg. lysolu na 100 litrów wody).

Stare bardzo porażone drzewa, szczególnie lichych odmian, trzeba zimową porą wyrąbać, grubsze korzenie wykopać, ziemię mlekiem wapiennym zalać i drzewo spalić.